SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:948

av Julia Algotsson (C)

Elektrifiering av Tvärbanan i Västerbotten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att finansiera en elektrifiering av hela Tvärbanan i Västerbotten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att finansiera och genomföra elektrifiering av etappen Hällnäs–Lycksele som ett första steg i att elektrifiera Tvärbanan i Västerbotten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tvärbanan sträcker sig från hamnen i Umeå till Storuman i Västerbotten. Idag är sträckan Umeå–Hällnäs elektrifierad medan sträckan Hällnäs–Lycksele-Storuman måste trafikeras med diesellok. Befintlig infrastrukturkapacitet längs Tvärbanan Hällnäs–Lycksele-Storuman nyttjas därför bara till viss del och i stället körs betydande godsvolymer parallellt på väg. Samma sak gäller för persontrafiken, där en stor andel av personresorna sker med bil på grund av begränsad kollektivtrafik på järnväg.

I Trafikverkets nationella transportplan för 2026-2027 som regeringen fastställde i april 2026 fanns inget förslag för elektrifiering av Hällnäs-Lycksele, något som region Västerbotten också poängterade i december 2025. Emellertid har Trafikverket gjort en effektbedömning och kostnadsuppskattning gällande sträckan Hällnäs-Lycksele, och en framtagen järnvägsplan finns men denna saknar finansiering och genomförandeplan.

Att elektrifiera detta järnvägsstråk skulle ge stora miljö- och kostnadsvinster för framför allt industrin. Genom att elektrifiera sträckan Hällnäs–Lycksele–Storuman skulle cirka 400 000 ton virke på årsbasis att kunna flyttas över till järnväg, vilket i sin tur skulle innebära en fördubbling av godstrafiken på Tvärbanan samt en tydlig kostnadseffektivisering och miljöbesparing. Elektrifiering av den första etappen Hällnäs–Lycksele skulle gynna transporterna från Storuman genom kortare dieselsträcka och kostnadseffektiv körning från Lycksele.

Tillsammans med byggandet av Norrbotniabanan kan en elektrifierad tvärbana utgöra ett kostnads- och miljöeffektivt transportsystem för både gods och människor. Sett i ett större omvärldsperspektiv i en orolig omvärld och med Sveriges medlemskap i NATO kommer behovet av trygga och fungerande försvarstransporter mellan länderna Finland, Sverige och Norge sannolikt öka. Detta bör ges regeringen till känna.

Julia Algotsson (C)